

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-22
Besvaras senast
2026-01-20

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:264 UN80-processen

FN:s pågående UN80-process syftar till att reformera och effektivisera FN-systemet genom bland annat mandatöversyner, budgetgenomgångar och möjliga strukturella förändringar. Processen genomförs i ett läge där den regelbaserade världsordningen kraftigt utmanas och FN befinner sig i en mycket allvarlig finansieringskris. Som en del i detta kan vi se ett ökat politiskt motstånd som syftar till att underminera arbetet för mänskliga rättigheter, jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

I sitt svar på en skriftlig fråga om UN80-processen har utrikesministern anfört att regeringen välkomnar reformarbetet och avser att värna en rättighetsbaserad verksamhet inom FN, inklusive jämställdhet och SRHR, men samtidigt att regeringen avvaktar pågående utvärderingar. Mot bakgrund av de långtgående konsekvenser som UN80-processen kan få finns det behov av en fördjupad diskussion i riksdagen om regeringens bedömningar och vilka ställningstaganden den svenska regeringen avser att driva i detta kritiska skede.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

1. Hur avser ministern och regeringen att inom UN80-processen säkerställa att Sverige som medlemsstat står upp för FN:s normativt viktiga mandat, särskilt inom jämställdhet, kvinnors rättigheter och SRHR, inte försvagas till följd av budgetnedskärningar eller organisatoriska förändringar?
2. Hur arbetar ministern och regeringen konkret för att eventuella sammanslagningar eller omstruktureringar av FN-organ, såsom UN Women och UNFPA, inte ska leda till urholkade mandat, minskad självständighet eller försvagad kapacitet att bedriva normativt och operativt arbete som ökar jämställdheten?
3. Vilka tydliga positioner driver Sverige i FN, tillsammans med likasinnade länder, för att säkerställa att mänskliga rättigheter, jämställdhet och SRHR fortsatt behandlas som kärnuppdrag i ett eventuellt reformerat FN-system?
4. Hur säkerställer ministern och regeringen att civilsamhällets organisationer och andra relevanta aktörer ges möjlighet till insyn och dialog i arbetet med att ta fram Sveriges ståndpunkter i UN80-

- processen?
5. Hur bedömer ministern och regeringen riskerna med att omfattande nedskärningar inom FN-systemet kan få oproportionerliga konsekvenser för rättighets- och jämställdhetsarbetet i världen, och vilka åtgärder avser regeringen i så fall att vidta som medlemsstat?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch